

לחימת רגלים נגד שריון

למדריכילשעבר — שלום!

במכתבך אל קצין מילואים, ב"מערכות" חוב' ע"ד (עמ' 70) אתה כותב על התקלות פטרול מגדודן בשני משוריינים. אתה מתאר את התפתחות הקרב ואת סיומו המר בנסיגה בלתי-מאורגנת. להלן אתה מביא את מסקנותיך לגבי אימון חיילים ללחימה נגד שריון: הכרת השריון ע"י הרגלים, אימון בנשק נ"ט, אימון בהפעלתם של כל סוגי הנשק שבכיתה לתכלית הלחימה נגד שריון, אימון אנשי כלי יחידה רגלית לפעולה בצוותות קטנים של "צייד טנקים". אני "מנצל" את ההודמנות שנחת לי במשפט הסיום של מכתבך והוא: "אקוה לקבל בקרוב את תשובתך..." הריהי, איפוא, לפניך.

ניכים את התפעול המצומצם של משוריינים ולהדגים פעילות משוריינים הפועלים במגמה מוגבלת ביותר — במקום להציג טנקים הפועלים ככוח תוקפני-פורך. סבורני שאין לפתור בעיה זו ע"י "סידרת" נגד-שריון, כי את האימון ה"נגד-שריוני" יש לשלב בכל ענפי האימון לכל שלביהם. אימון הפרט והיחידה, והזשרתם ללחימה אינם מצטמצמים בתפעול יעיל של נשק או ב"שדאות סטנדרטית" בלבד, אלא מהווים אחדות אחת הנובעת משילוב הנושאים דלק-מין: כושר גופני, יכולת סבילות, שדאות, תפעול הנשק, דיווח בשדה, קשר, הכרת האויב ומודיעין, תכססנות ותושיה ורוח היחידה. במידה ונכונה ההנחה שצוינה מעלה כי נכבד הוא מקומו של השריון בקרב בות העתיד וכוחות הרגלים יאלצו לעמוד נגדו במר-בית אפשרויות הקרב בשטחים הפתוחים — ואף בש"טחים סגורים — הרי חובה, "להזכיר" מתחילה, להדריך ולהכין לכך מראש את הכוחות. כי כוחות הרגלים יהיו אלה שנציב אותם לעצור את התפרצויות השריון וכדי להתגונן בפניהן בהתמדה עד לבליתמו ולהכחדתו נכון כי הרגלים יעשו זאת תוך שיתוף פעולה וסיוע של כוחות וכלי נשק נוספים, אולם הם הם "הבסיס המוצק" לכך. לפיכך חייבים חיילים ויחידות המגיעים לאימון המחלקה (המצוידת באמצעים נגד שריונים) ולביצוע פטרול-קרוב — לדעת יסודות עמידה נגד שריון.

הפעלת הנשק האישי והיחידתי (כלי להזכיר את כלי הנ"ט המיוחדים) אינה מצטמצמת לירי נגד חייל, קבוצת חיילים, אשנבי עמדה, שיחים ועצמים אחרים, אלא נגד כלל אפשרויות התגלותו של האויב ובהם שריון ואויריה. אין להשאיר מלאכה זאת רק לכלים המיועדים לכך. רבות אפשרויותיו של הנשק האישי והיחידתי לפעול ביעילות להגבלת פעולות שריון ולבליתמו (בפרט כאשר הוא פועל בשיתוף

אין, לדעתי, לראות את הנושא "לחימה" כמ"צומצם ומוגבל לתפעול הנשק בלבד או לזיהוי האויב, אלא יש לראותו כנושא כללי יותר. תהיינה תוצאות ומסקנות גדולי הטקטיקאים והאסטרטגים בסוגית הפעלת השריון, מבנהו וארגונו אשר תהיינה — דבר אחד ברור: כוחות מחץ משוריינים — בצורה זו או אחרת — ימשיכו להיות חוד המחץ של כוחות צבא תוקפים. עדיין לא נוסו כל שיטות הפעלת השריון, וישנן גירסאות שונות ביחס למבנה יחידות שריון ושילובן עם רגלים, מהנדסים, ארטילריה, אוי-ריה וגורמי לחימה אחרים. כל איש צבא חייב לדעת שהשריון ככוח תוקפני-פורך יהווה את להב החנית של התקפות האויב. במידה שמתעלמים מעובדה זו של חשיבות השריון בקרבות העתיד — מתעלמים מהאמת ומראיה נכונה של הדברים. לפיכך לחימת רגלים נגד שריון איננה נושא מיוחד לחיל-רגלים, נושא שיש ללמדו לאחר נושאי לימוד אחרים. האימון בסוג לחימה זה חייב להיות נושא עיקרי באימון ובהכנה לקרב. כנושאי-משנה באימון יש לראות את אותם הנושאים שאמנם יופיעו כמשנים בחשיבותם בעת הקרב ולא יהיו את הגורם המכריע בלחימה. התקפות שריון — ע"י יחידות משר-ינות עצמאיות, או בפעולה משולבת עם רגלים, ארטילריה, סיוע אוירי צמוד — הן הן המאמות ביותר על הרגלים והמסוכנות להם ביותר; כי ע"י יצירת עדיפות מקומית באמצעות שריון יוצר לו האויב את הבסיס להשגת ההכרעה.

לפיכך נכון לראות מתחילה את ערכו וחשיבותו של נושא הלחימה נגד שריון, ולאור ראייה זו יש ללמד את החייל ולאמן את היחידה. יש להחזיר בחייל כפרט את יכולת התגוננותו בפני שריון, ואין לחסוד עמל כדי לטפח הרגשת בטחון זו בלוחמים ובמפקדים. טעות היא בידי מדריך להציג לפני החי

חרמ"ש וח"ר מוסע). כמרכן אין הוא נטול-אפש רות לפגיעה באוירית האויב. אולם, כאמור, אין האיר מון וההכשרה לקרב מצטמצמים בירי בלבד, ובכלל הנושאים המוזכרים מעלה ויש לשלב מתחילה את נושא "שריון האויב"; יש להדגיש, להציג ולאמן בתפעול נכון למקרה של הופעת שריון האויב. דבר זה נימצא, לדוגמא, את ביטוי בשעורים: בחירת קוי התקדמות, בחירת עמדות תצפית, אימון בתצפית ודיווח, כיוון ויריה, הפעלת רימוני עשן וכדומה. לכן אין לחלק מתחילה את אימון הפרט ויחידת המש"נה הקטנה לחלק אחד שהוא יבש, ובו מציגים רגלי מול רגלי; בו מופיע הרובאי כבעל מקצוע קל ונוח, בנתוני פעולה נגד יריב שוה לו. יש לציין מתחילה, להסביר ולהכין את החייל לאפשרויות עמידה הקרות ביותר — והקשות ביותר אינן רגלי מול רגלי או רגלי מול רגלי שאינו מאומן; הקשות ביותר הן דוקא רגלים מול שריון ורגלים מול אויב מתפרץ. דבר זה יש לראות מראש ועם גמר שלבי אימון הראשוניים ביותר יש להחדירו באמצעי הלימוד הממחישים אותו ובעזרתו.

שעורי הלימוד ופרקיו היסודיים כוללים את האפשרויות השונות בזריקת רימון או בירי לשטח בנוי וסגור, מאמנים חייל להפעלת נשקו בלילה או לתנועה למגע בלילה — כיון שפני הקרקע, או הזמן (הלילה) הנם גורמים הקובעים את אופי הקרב. באותה מידה יש להבין שגם הקרב שהנו האפשרות הקשה ביותר — אותו קרב שאת אופיו קובעים האויב והכלים העומדים לרשותו חייב למצוא את ביטויי כבר מתחילת אימונו של החייל, אין לראות באימונים אלה משהו מיוחד, אין לראות בהם רמת אימון גבוהה יותר, שיחידות מסוימות מגיעות אליה ויחידות אחרות אינן מגיעות אליה.

נכון הוא שבשלב המתקדם של אימון הלוחם הבודד וכן באימון היחידה ירחב פרק השריון ובו ינתנו השעורים המפורטים והמתקדמים של הכרת השריון לפרטיו, שיטות שיתוף הפעולה אתו מצד אחד ופעולות צייד-השריון מצד שני.

יש, על כן, להבדיל בין האימון היסודי של הפרט והיחידה אשר בו יכללו נושאי השריון, לבין האימון המתקדם בלחימה עם שריון ונגדו.

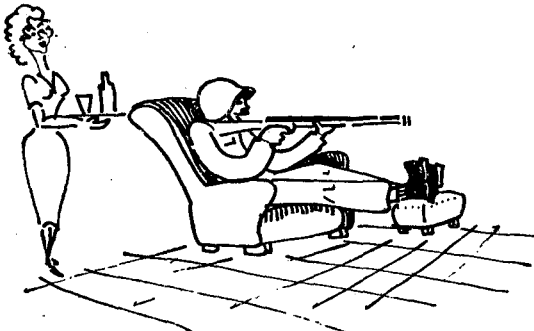
שיטות לחימה
אין לראות את הפעלת היחידות, או את עמידת הרגלים כנגד שריון האויב, כמתמצה באימון הפרט בלבד או בתפעול כל סוגי כלי-הנשק הנגד-טנקיים הנמצאים ביחידה, או אפילו בפעילות התוקפנית

האם יפעלו הכוחות בשיטות ריכוז של מתחמים — או כיחידות מפורזות;
האם בשיטה של תפיסת מכסימום שטח — או מינימום שטח;
האם ירכזו כלי נשק נגד-טנקיים במספרים רבים לנקודות חיוניות בלבד, כדי ליצור עדיפות ניכרת — או שיפורזו, כך שלכל יחידה בכל מקום יהיו כלים נגד-טנקיים;

האם לרכז את עיקר מאמץ הלחימה לבלימת חוד-המחץ של השריון, ולהתייב בחזית התקדמותו של עיקר כוח-התנופה של האויב — או לתת לאויב להתפרץ ולהתקדם (ולא להתמודד עם כוחות עדי-פיים) ולאחר מכן לכוון את פעילות כוחותינו לאורך כוחותינו במגמת ניתוק וכיוצא בזה.

ברור הוא שראית הלחימה נגד שריון כהפעלת נשק בלבד, או כפעילות תוקפנית בשעות הלילה ובשטחים מיוחדים, איננה ממצה את כלל בעיית יכולת ההתגוננות בפני כוחות אויב תוקפניים. כוחות אשר אין באפשרותם לצאת בהתקפה מול התקפה, נאלצים — לרגל מגבלות כוחותיהם (בנשק, בכוח-אדם וב-עיקר בשריון) — לפרוש מערכי הגנה מול כוחות האויב המתפרצים, ולעבור להתקפה בשלב מאוחר יותר, כאשר כוחות האויב העודפים מבחינת כמות יותשו וידלדלו, והכוחות המגינים יהוו את הבסיס המיצק לפתיחת ההתקפה.

לפיכך יש לקבוע בראש וראשונה את השיטה הכללית שבה ימוקמו וילחמו כוחות הרגלים המיועדים להתגונן בפני שריון:

„בו מופיע הרובאי כבעל מקצוע קל ונוח“

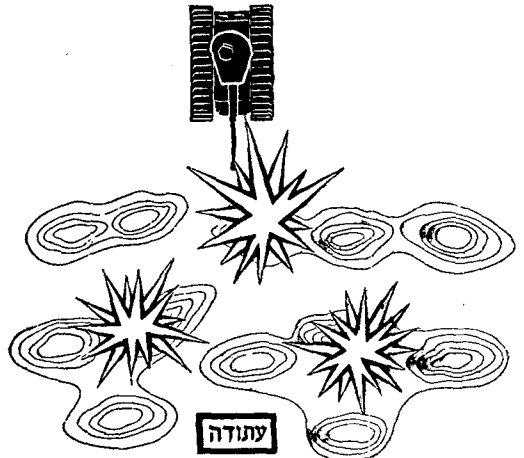
דה נגד שריון — יש להניח שתהיה באפשרותו של האויב להתגבר אחד אחר השני על מוצבים קטנים אלה, בעלי כוח עמידה מקופח.

עריכת הכוח

לאחר שנקבע שיטה כללית ללחימת חיל-הרגלים יש לשים לב לכמה נקודות עיקריות חיוניות בעריכת הכוח.

א. עומק המערך. המערך חייב להיות בנוי לעומק. דהיינו: מיקום הכוחות יהיה בעומק הן בתוך המתחמים הן במיקומם של המתחמים עצמם. כמרכון יש לדא שארגון הכוחות יהיה ארגון של יחידות בעומק (ולא ארגון של יחידות בקו האחת ליד השניה). דבר זה מאפשר שליטה, גמישות, העברת ידיעות עדכניות באופן מתמיד למפקד הגזרה, יכולת ניהול הקרב בעומק הגזרה ולא לרוחבה, ואפשרות גיחה להעברת עתודות. את היחידות הנמצאות בעומק המערך יש לתחזק תמיד „בתמונה“ לגבי פעילות האויב. יש להקפיד על־כך שכל הקשור בגורמים של מיקום, כוונות ויכולת עמידה יהיה בהכרה ברורה של העובדה שהם עלולים להלחם בשריון. העשוי להגיע עדיהם בכל רגע. לכן לא ימוקמו מתקנים במישור, שאין בו מכשולים. יחידות השירותים תמוקמנה אף הן באזור שהוא מוגבל לתנועת שריון ויחידות־זאת תקיימה את כל נושאי הכוונות: הצבת תצפיות, העברת ידיעות, הכנות להתגוננות, תמרוני אזעקה וכו', כדי שהיחידה לא תראה את עצמה כנמצאת בעורף־יחסי היכול להרשות שאננות.

ב. שילוב האמצעים הנתונים הקיימים, ליעילות המערך. במקומות שבהם הקרקע אינה הטרבה ביותר לתחזוקה, דהיינו מקומות שבהם שריון יכול להתקדם, יהיה ריכוז יותר גדול של מיקוש ואמצעי בלימה אחרים להקמת מכשולים; לשטח כזה ידרשו גם כלים נ"ט רבים יותר (כולל תותחים) לחימה באויב. את כלי הנשק יש לערוך כך, שאשם — אש תותחי הנ"ט, אש המקלעים הבינוניים — תהיה משולבת היטב, ותכנית האש תענה על אפשרויות פריצת האויב ויצירת שטחי הריגה בשטחים שבין שדות המיקוש הטקטי. שתהיה הקפדה מלאה על מיקוש טקטי ומיקוש מאבטח וידיעה ברורה מה מטרתו של כל אחד ואחד מהם. כל הקשור לגידור, לתעול נ"ט, לאמצעי אזעקה לגבי שריון וכד' — יהיה מוכן מראש ונמצא בכוונות מתמדת. בשל מהירות פעולתו של השריון ישנה חשיבות רבה להפעלה המידית של כל המערך, מאחר שהאויב לא יתמהמה ברגע שיצא משטחי הכינוס או ההיערכות — אלא במהירות

נכון: להתרכז בנקודות החיוניות ביותר ולהוות בהם מתחמים. להחזיק עתודה גדולה יחסית ולקבוע את דרכי הפעלתה.

מתחמים ומוצבים מוגנים בידידים החיוניים ביותר; ריכוז כוחות וריכוז אמצעי נ"ט במקומות אלה;

כיון שכוחות־הרגלים לא יוכלו להיות חזקים בכל מקום, כיון שלא יוכלו לעצור ולבלום את התקפת השריון לכל אורך הקו — הם חייבים להתרכז בנקודות החיוניות ביותר, להוות בהם מתחמים ולשלב בהם את כלי־הנשק השונים של חיל־הרגלים. אי היסחפות אחר תפיסת כל שטח שנראה כאילו־חיוני ואחר רצון לתפוס כל מקום כדי ליצור קו הגנה בפני התקדמות האויב. הנשק הקל, נשק נ"ט ונשק מסייע כבד יותר בשילוב עם מיקוש, ביצורים ומכשולים אחרים יהוו יחדיו יכולת עמידה בפני שריון. לא תהיה כמובן, אפשרות לרכז בכל מקום את מלוא האמצעים האלה. לכן, יש לבכר תפישת מספר נקודות חיוניות הנותנות שליטה על המרחב כולו והמגבילות את יכולת התקדמות האויב. נקודות אלו גם נותנות למתגונן עמדות טובות המאפשרות לו להתגונן בהן במלוא היכולת ובשלב מאוחר יותר להשתמש בהן כבסיס מוצק לפעילות בעורף האויב, בשירות האספקה שלו. כמו כן יש משו מתחמים אלה כבסיסים להתקפות־נגד לאחר שחוד־המחץ של האויב יותש, יתדלדל, יתעייף וחלק ממשריוניו יצא מפעולה. בו בזמן יכינו עצמם כוחות חנו להתקפת נגד.

במידה ויפוצל הכוח וימוקמו כוחות קטנים, בעצמה קטנה, ללא אמצעים מספיקים ללחימה נגד שריון, ללא עומק במערך, ללא תפיסת שטח המאפשר עמי-

רבה, כאופיני לפעולתו, יזגק אל המקומות המאורגנים או יעקוף אותם. כל השהיות ללא צורך, במקרה זה, עלולות לעלות ביוקר.

לשם יעילות יתר של אמצעי ההתראה יש להעמיד את התצפיות הארטיטריות גם לרשות הכוחות הרגליים. אינפורמציה שוטפת חייבת לזרום ממוצבי התצפית של הארטיטריות אל מפקדי חיל-הרגלים במתדמים, ואל הפיקוד הגבוה יותר של הארטיטריות, אשר הוא מצדו מוסר ידיעות אלה מיד אל הפיקוד הגבוה של חיל-הרגלים. ככל שהשילוב בתוך חיל-הרגלים לים ואמצעיו הוא רב יותר חיל-הרגלים לבין כוחות אחרים המשתפים אתו פעולה (הנדסה, תותחנים, כוחות שריון קטנים להתקפת נגד או יחידות אחרות כגון סיוע אוירי) יהיה מאורגן מראש — כן תהיה הפעולה מידית. השהיות במקרה זה עלולות לעלות במחיר רב.

ג. העתודה. יש הגורסים, שבמקרה של פעילות נגד שריון אין הכרח להחזיק עתודה מוקצה לכך במיוחד, אלא יש למקם את כל הכוחות על הקרקע בנקודות חיוניות ובהתאם לצורך — לנתר על נקודה חיונית ולהפעיל כעתודה אותו הכוח שנתפנה ממנה. הנחה זו בטעות יסודה. כוח הרתוק לקרקע ואינו יודע שתפקידו העיקרי הוא לשמש כעתודת המפקד לפעולה כל שהיא — ולפעילות תוקפנית בראש וראשונה — אינו עשוי לשמש עתודה יעילה. ברגע שאתה ממקם כוחות רורביים אלה על הקרקע ונותן להם תפקיד הגנתי — גם אם השטח אינו חיוני ביותר — הרי עתודה זו מוגבלת ומרותקת לאותו שטח ולו גם בתת-ההכרה של אנשיה ומפקדיה. זאת ועוד: אף המפקד הגבוה שעה שיבוא לקבוע שיחידה פלוגנית תפעל כעתודה עלול לפקפק אם להפקיר מקום זה ולהשאיר אותו ללא כוחות, פן יפסיד באותה גזרה את העליונות או את העדיפות ויתן לאויב שטחים „טובים“ ללא תמורה. מאידך גיסא: המפקד עלול לראות כאכזרי מאוד להחזיק כוח, אשר אינו מופעל וכאילו „יושב בחיבוק ידיים“, בו בזמן שמקומות חיוניים רבים אינם תפוסים והאויב יכול לקחת אותם כלאחר יד. אם כי המקור להרגשה כזו מובן — המסקנה עלולה להיות הרת-אסון. הדין צריך להיות: החזקת עתודה גדולה-יחד סתם, עד כדי שליש הכוח, כמצוין בספרים ובתקנונים של צבאות שונים; עתודה זו לא תהיה מרותקת לתפקיד הגנתי כל שהוא.

בקביעת העתודה יש לשים לב לנקודות הבאות:

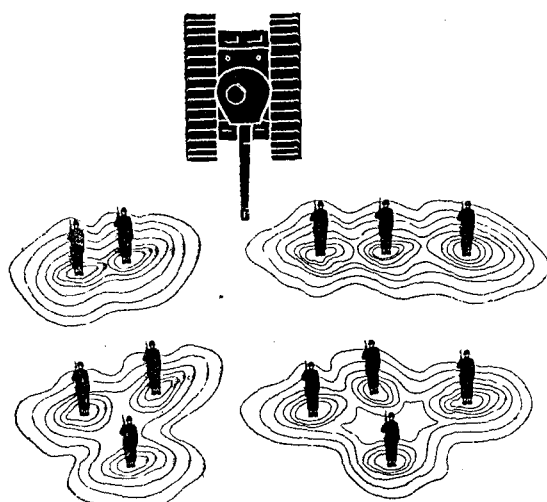
1. קביעה ברורה של דרכי הפעלתה. ארגון השטח וקביעת השטחים החיוניים. קביעת שיטת הפעלתה

להחזקת השטחים החיוניים והשתלבותה במערך הכי-ללי. קביעת תכנית להפעלתה — ציר תנועתה ואפי-שרויות סיוע. ידיעת מפקדי המתחמים והמוצבים על דרך תנועתה; תיאום מוקדם בין מפקד העתודה לבין מפקדי המוצבים אשר דרכם יעבור ובהם יסייע או להם יסייע בביצוע המשימה. ברור שאת הרורבה יש לצייד באמצעים נגד טנקים בהתאם לקיים ביד.

2. מיקום העתודה חייב לענות על דרכי הפעלתה המידית אל השטחים החיוניים שנקבעו. היא תמוקם בשטח העשוי להגביל את תנועת שריוני האויב, והי-נותן לה בטחון יחסי. יחד עם זה צריך השטח לאפשר גישה מוסתרת ואפשרות תנועה של כוחות הרגלים אל הנקודות החיוניות בקרקע שאינה נתונה לתנועת שריון, ולהבטיח להם אפשרות ביצוע משימתם.

3. חייב להיות דיווח מתמיד למפקד העתודה ויש להחזיקו „בתמונה“ הקרב. הוא חייב לקבל את המור-דיעין, הערכני ביחס לאויב וביחס למצב במוצבינו, באופן שבצאתו לפעולה „יהיה בתמונה“ ויוכל לפעול ביתר יעילות. הוא מצדו חייב להעביר ידיעות אלה אל מפקדי המשנה שלו, והם — אל חייליהם — כך יוכלו אנשי העתודה להשתלב בקרב מיד ולא תדרש שהות נוספת להכנתם בנושא המודיעין.

4. כוננות מתמדת לפעולה. יש לזכור, שעתודה זו לא תופעל להתקפות מצח של רגלים נגד שריון. המפקד צריך לדעת שהוא מוגבל בפעילות יום של רגלים נגד שריון. לא ניתן להריץ פלוגת רגלים או גדוד רגלים נגד כוחות שריון — טנקים וחצאי זח-

2 א נ כ ו : : פיצול הכוח ומיקום כוחות קטנים במספר רב של מוצבים בעלי יכולת עמידה „מקופחת“ — מאפשרים לאויב להתגבר עליהם אחד אחד אחר השני.

לים בעלי יתרון של שריון ועצמת־אש. הפעלת העי-
תודה צריכה להיות בנויה אף היא על הליכה משטח
חיוני לשטח חיוני; בשטה זו עדיפות האויב
מוגבלת. כמו כן יש לזכור, שבכל הקשור בהתכתשות
בשריון עצמו מוגבלים הרגלים במשך היום אך אפי-
שרויותיהם עולות, ללא ספק, לקראת פעילות לילה.
לכן התקפות־הנגד שלשמן תופעל העתודה התיינה
מכוננות בעיקר:

אל עורף האויב נגד "זנב" השריון; נגד הנשק
המסייע שלו; נגד חיל־הרגלים שלו, במגמת ניתוקו
מטנקים וחצאי־החלים. כתגבורת לכל המוצבים
המותקפים, המתחמים המותקפים או כהתקפת־נגד
הבאה מיד לאחר שהמוצב או השטח החיוני נכבש
ע"י האויב, להכנת מוצבים באגפי צירי התקפה אפי-
שריים של האויב, תפישתם במקרה של התקפה וגי-
צולם לשיבוש התקפה זו.

אחת יש לזכור שאסור לרורבה הפועלת ביום
להתגושש עם שריון בקרב תנועה שלשריון יש בו
עדיפות.

נוסף לרורבת חיל־הרגלים על המפקד לקיים גם
זרבת תותחים נגד־טנקים או אמצעים נגד־טנקים
נוספים במידה והללו קיימים (כגון כוחות קטנים
של טנקים; מחלקה או פלוגה — בהתאם לאמצעים).
אשר תפקידם יהיה לקחת חלק בהתקפות הנגד שת-
וצענה, או בכל פעילות אחרת של העתודה. רצוי,
זרך כלל, שיהיה מפקד אחד לכל כוחות אלה, כולל
אלים, תותחים נ"ט וכוחות טנקים או שריונים אחר
ים המוקצים כעתודה. ושמפקד זה יוכל לנהל אף
פעולה התקפתית שתוטל על ידי המפקד הגבוה.

מוכנת גישתם של מפקדים שיעדיפו. לרוב לחלק
תותחים נגד טנקים למוצבים ולא להחזיקם כעתודה
בידיהם. הדיון בגישה זו דומה לדיון במקומה של
עודדת הרגלים, גם כאן חייב המפקד להחזיק את העי-
תודה — תותחים נגד־טנקים — בידו. תותחים אלה
יהיו, אמנם, ממוקמים בעומק ויפעלו במקרה שתהיה
פריצה לאזורים — אולם המפקדים הגבוהים והנמו-
כים יזכרו, שעיקר יעדם הוא הפעלה חופשית בידי
המפקד ולא "התרת־קו" למקום אחד. יש לזכ-
ר: קשה בדרך כלל להוציא תותחים הממוקמים
במתחם כל שהוא בגלל סיבות שונות (ראיות שונות
של מפקדים שיבושים בדרכים וכיוצא בזה).

ד. מודיעין. דהינו: איסוף ידיעות מתמיד,
העברתן אל המסות המתאימות, רישומן וסימונן, עי-
בודן, הסקת מסקנות — והפצתן. אולם לא רק לדיווח
מודיעין לגבי אויב, אלא דיווח מודיעין הקשור בכור-

חותינה ביכולת עמידתם, בתוצאות הקרב, במלאי
תחמושת הנ"ט במצבי שדות המוקשים וכיוצא בזה.
זאת לזכור — השריון פועל במהירות. כל כמה
שהידיעות מתאחרות ומתעכבות — תועלתן פוחתת
והולכת, יכולת ההפתעה של האויב גדלה ובסתחון
המערך פוחת והולך. ידיעה שמתאחרת לא זו בלבד
שערכה עלול להיות אפסי — היא אף עלולה להטעות
ולתת מושג לא נכון על תנועת האויב. המהירות
מותנית בעיקר ביעילות יכולת העברת הידיעות של
היחידות הקדמיות: החל במוצבים הקדמיים ביותר
ובכוחות המהומים מסך סיוור קדמי, וכלה במתחמים
קדמיים ועורפיים ואף ביחידות עורפיות. לצורך זה
יש להקדיש אמצעי קשר מיוחדים לתפקידי דיווח
המודיעין ודיווח מבצעי מהיר. יחד עם זאת יש לזכ-
ר כי בדרך כלל נוטים חיילים ומפקדים צעירים
להגזים ביחס לשריון: נראה להם כי יש צורך להעביר
לדרגים גבוהים יותר ידיעות על כל תנועת רכב של
אויב, כל ענן אבק או כל תנועת משוריינים. אין
להסתפק בציון: נראו משוריינים, נראו טנקים, חשי-
בות מרובה יש לפרטים, לציון המדויק כמה, איזה
סוג, היכן, לאן מועדים פניהם ומה נראה כמגמתם.
יש לשאוף לאיכון * צירי התנועה העיקריים של
השריון (אשר בדרך כלל לא ישאף לפזר את כוחותיו
ללא הכרח). לאחר שאוכנו אלה — לקים תצפית
מתמדת לגביהם ולעקוב באופן מתמיד ללא הרף אחר
תנועת השריון. ע"י איתור תנועתו אפשר יהיה:

1. ליצור כוננות מתאימה באותן הנקודות שעליו לת-

* איכון — גילוי מקום הימצאו המדויק של גורם
בשטח Location לאפן, אופן, נגזר מהמלה "היכון".

„נעשו את שלהם ולא ייחסו ערך לתנועה של 10-20-30 מכוניות“.

קשים הרבה יותר, ותוקפנות תוכל להיות מבוצעת רק בתנאי קרקע טרשית או סלעית. מעברי הרים או מיצרים וכיוצא בזה. תוקפנות ע"י זריעת שדות מיד קוש בלילה בצירי תנועה אפשריים של האויב, ופעור לת הטרדה באותן גזרות בשעות היום.

אולם עיקר הפעילות התוקפנית של המערך ההגנתי תי תהיה בלילה, ובשתי מגמות:

1. תוקפנות במגמת השגת עדיפויות או הכרעות גדולות: ריכוז כוחות בעצמה של פלוגות או גדודים לתפיסת יעדים חיוניים השולטים על צומתי כבישים, מקורות הספקה, דרכי פינוי, או אף שטחים העלולים להגביל את התפתחות פעולתו של האויב.

במידה והאויב פרץ ב"מסדרון" הרי יכולה פעילות תוקפנית זו להיות מכוונת לקיצוץ המסדרון וניתוק הכוח הפורץ עצמו. פשיטות גדולות לעורף האויב, אל חזיוני השריון, סדנאותיו, דרג א' שלו, מפקדותיו וכיוצא בזה — אף הן מהוות תוקפנות כזו.

כמובן שפעילות לילה תוקפנית זו שמגמתה קשר רה בהכרעה הסופית, צריכה להתבסס על מודיעין מדויק, שאיסופו מתמיד עד התחלת שעות בין הערביים ואף השעות הראשונות של חשיכה ממש (יש לזכור שהאויב לא יחנה בשטח בו פעל ביום). הוא יתמוך וישנה את מערכו עם השעות הראשונות של החשיכה). פעילות מודיעין של כוחותינו עם שעות החשיכה הראשונות אפשר לקיים ע"י הוצאת חוליות לשטח. במטרה לעקוב אחר תנועת האויב להתארגנות לקראת הלילה. כמו כן יש לדאוג לכך שתצפיותינו כולן תבאנה ידיעות על תנועת האויב להתארגנות לילית.

2. תוקפנות במגמות מצומצמות ביותר, מעין דקירות סיכה המדלדלות את כוחו של האויב, מתישות את מרצו, ויוצרות בסיכומו של דבר, את הנתונים להשגת העדיפות עליו.

מיקוש דרכי הספקה ופינוי; פעולות פשיטה מצומצמות במגמות הטרדה והוצאת טנקים או משורינים בודדים משימוש; הגבלת חופש התנועה של האויב בלילה הן בחזית עצמה והן בשטחי העורף, וכיוצא בזה, פעילות מסוג זה מחזיקה את האויב במתח מתמיד, מונעת שינה מעיניו, מאלצת אותו להפריש כוחות גיכרים לאבטחה, משבשת את תיו ומכינה — אמנם לאט, אבל בעקביות — את הנתונים להשמדת האויב. בשטחים מישוריים, בהם עדיפות בשעות היום היא לשריוני האויב, ובפרט שעה שהאויב מקים בידו עדיפות אוירית — יש לראות את הלילה „כתקופת-החיים“ של הכוחות המגיינים. הלילה מאפשר לנו להעביר כוחות לעורף האויב,

ידוחו עליהן — הרי הן נותנות לאויב במו ידיהן את האפשרות לבצר את הבסיס המוצק שלו, להרחיב את פרוזדור פריצתו ולפתח ממנו תוקפנות הטומנת בחובה סכנות רבות למערך ההגנתי. בהגעתן של ידיעות אלה אל המפקדים שמתפקידם לנקוט בפעולה המתאימה — יתכן וטמון סוד הצלחתה של תכנית שיטת הגנה זו.

ה. יכצלת העמידת של כוחותינו בתנאי ניתוק.

שיטה זו של הגנה מניחה מראש שכוחות מחץ של אויב יכולים לחדור למערך ולנתק מוצבים ולערים חים אף מתחמים, שיחידות קטנות שלנו אשר פעלו במגמה תוקפנית של חסימה, הטרדה, הטעיה או העברת ידיעות תשארגנה בעורף האויב בתנאי ניתוק. לכן יש להקנות למכסימום כוחות ובעיקר למוצבים ומתחמים מוגנים, את היכולת לעמוד בתנאי ניתוק מבחינת מלאי ההספקה, התחמושת וכל אמצעי הלחימה הדרושים ליחידה. אין להחזיק רזרבות אפסגיה גדולות בעורף. רזרבות אלה (מזון, תחמושת, דלק וכיוצא בזה) יש לפזר בין המתחמים עצמם כדי שיוכח לו לעמוד עצמאית. כמו כן יש להכין את הלוחמים לכך שאפשרות של ניתוק ושל פעולה כמתחם בודד — אינה אפשרות הנוצרת עקב תנאים גרועים (נסיגה בפני אופנסיבת אויב וכו') אלא שדבר זה קרה בהכרה ברורה: שזו השיטה שנבחרה ובה טמונים יכולת עמידתנו ונצחוננו. אין לראות את „קץ כל הקיצים“ בעובר דה, שהאויב דלג על המתחם ונמצא כבר בעורפו; אין להסיק מכך שיש לסגת ולחזור אל עיקר הכוח בעורף.

ו. תוקפנות. יש לפתח בהתמדה תוקפנות כנגד כוחות השריון התוקפים. בסיסה יהיה במתחמים המוגנים שהם עיקר המערך. התוקפנות תוכל למצוא את ביטויה בצורות שונות הן ביום והן בלילה. בשעות היום נודע ערך רב לתוקפנות אש: כוח-אש המעין להתקדם ולהתקרב לאויב קרבה רבה (לרוב מנסה השריון לעשות זאת). ברור הוא שתנאי הפעולה ביום

אל מתחמים מניתקים שמהם קימת אפשרות לפתוח בפעילות נגד; לפנות נפגעים ממתחמים אלה; להעביר ביר כוחות לקראת ההכרעה; להחדיר חוליות מודיעין עין לנקודות תצפית, או חוליות חבלה לקראת קרב ביום. הלילה מאפשר לרגלים פעילות תוקפנית נמרצת; הערכות מחדש; יצירת הרקע והיכולת שלו לעמוד שוב, למחרת היום, בפני התקפות חוזרות של האויב.

ז. מוראל היחידות הלוחמות. כבר צינתי בתחילה את הקשור ליכולת העמידה של הפרט והאיר מן שיש לתת לו בלחימה נגד שריון. יש להחדיר לכל אחד מהלוחמים, לפיקוד הנמוך והגבוה, את השיטה שבה עומדים כנגד שריון. על הסיוורים המהירים את מסכי המודיעין הקדמי (שינותקו ללא ספק מהמתחמים המאורגנים) על השירותים בעורף ועל כל שאר הכוחות לדעת שהם עתידים לעמוד בפני ניתוק

(ולהסתפק במגות מזון מוגבלות, בכמות תחמושת מצומצמת וכיוצא בזה) — כדי שיהיו מוכנים עם האמצעים המוגבלים שבידיהם נגד אויב, אשר יעלה עליהם בעצמה של אש ושריון. עליהם לזכור כי הם עלולים לעמוד בפני התקפת שריון, מבלי שיהיו מוכנים לכך מראש.

כל אשר צוין לעיל לגבי המערכ הנ"ט — הריתו תוספת לשיטה הכללית של ניהול קרב נגד השריון, שבה לא אגע הפעם. אולם, רק אם ישימו לב מראש להקנייתם של נושאי הכרת השריון ויוכלתו לכל הדרגות — היינו: לודא שכל חייל, מ"כ, מ"מ, מ"פ, וכ"ר בש ידיעות אלה בהתאם לרמתו — רק אז תהווה ידיעות אלה חלק שאינו נפרד מכלל תורת הלחימה.

שלך בידידות.

דוד

„על ההגנה להיות עמוקה ונגד־טנקית, ולהיות מסוגלת להדיפתן הן של התקפות טנקים, והן של התקפת חיל־רגלים המונית, בסיוע ארטיילריה וחיל אוויר...“
מ„תקנון־הקרב לחיל־הרגלים“ של הצבא הסובייטי (חלק שני: „בטליון רגימנט“).